

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Moraru Diana în numele inculpatului Costin Nicolae, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Hîncești din 05 decembrie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui

*Costin Nicolae XXX, născut la XX XXX XXXX,
originar și domiciliat în XXXXX XXX XXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 21.09.2016 - 05.12.2016;

instanța de apel: 10.01.2017 - 04.04.2017;

instanța de recurs: 15.06.2017 - 13.09.2017

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești din 05 decembrie 2016, Costin Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal și în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, instanța de fond a constatat că, Costin Nicolae la 20 decembrie 2015, ora 22:17 min., aflându-se în or. Hîncești, pe str. Chișinăului, urmărind realizarea unui plan criminal prestabilit, manifestând un comportament agresiv și violent, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu Tamazlîcari Andrei și Stanciu Vasile, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, fiind mascat cu o cagulă pe față, a pătruns în magazinul stației de alimentare cu combustibil „Lukoil”, situată la marginea traseului Hîncești-Chișinău, unde amenințându-i cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea

persoanei pe operatorii Mereuță Iurie și Stratu Grigore, care au fost intimidați în același timp de Tamazlîcari Andrei cu un pistol cu care le-a aplicat câte o lovitură în cap, cauzând lui Stratu Grigore dureri fizice și lui Mereuță Iurie conform raportului de expertiză medico-legală nr. 395-D din 24 decembrie 2015 „*plagă contuză a regiunii occipitale a capului și traumă craniu-cerebrală cu comoție cerebrală*”, ce se califică că vătămări corporale ușoare, după care, fiind constrânși psihologic, operatorii Iurie Mereuță și Grigore Stratu care s-au supus cerințelor ilegale ale făptuitorilor în mod deschis au sustras suma de 2 519 lei, astfel pricinuind victimelor un prejudiciu material considerabil.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Costin Nicolae, prin care a solicitat casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care a-i stabili inculpatului Costin Nicolae o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală și anume 5 ani închisoare și a dispune în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În motivarea apelului a menționat că, la stabilirea pedepsei, instanța de judecată nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și de faptul că inculpatul și-a recunoscut vina.

Mai mult, apărarea a menționat că, instanța de fond nu a luat în calcul faptul că, inculpatul Costin Nicolae a refuzat categoric propunerea lui Tamazlîcaru Andrei de a profita de starea de ebrietate a operatorilor pentru a sustrage banii, dar fiind insultat și apoi amenințat cu cuvinte și în cele din urmă și cu pistolul, acesta a cedat.

Totodată, avocatul a susținut că, circumstanțele indicate urmau a fi calificate ca fiind excepționale, or ele dovedesc că Costin Nicolae a avut un rol și un comportament pasiv până, dar și în timpul săvârșirii infracțiunii, în rezultatul constrângerii psihice aplicate asupra lui din partea lui Tamazlîcaru Andrei (*amenințare verbală și amenințarea cu arma care o deține*) și fiind în stare de ebrietate, provocată de consumarea involuntară și forțată a băuturii alcoolice, fără a fi conștient de efectul lor, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, a fost respins apelul declarat de către avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Costin Nicolae ca fiind nefondat cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia de a-l

recunoaște vinovat pe Costin Nicolae de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal.

Astfel, vina inculpatului Costin Nicolae în comiterea infracțiunii incriminate este dovedită în afara dublilor rezonabile prin următoarele probe cercetate în cadrul ședinței:

- *declarațiile inculpatului Costin Nicolae;*
- *declarațiile părților vătămate Stratu Grigore, Mereuță Iurie (f.d. 14-15, 20-22, Vol. I);*
- *declarațiile martorilor Tacu Iacob, Sîrbu Ion, Țurcan Vladislav (f.d. 104, 105-107, 111-112, Vol. I);*
- *procesul-verbal de audiere a bănuیتului Stanciu Ion (f.d. 118-120, Vol. I);*
- *plângerea Stratu Grigore (f.d. 9, Vol. I);*
- *procesul-verbal de consemnare a plângerii verbale depuse de Mereuță Iurie (f.d. 10, Vol. I);*
- *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20 decembrie 2015 (f.d. 11, Vol. I);*
- *certificatul eliberat de SAC „Lukoil” prin care se confirmă că, la 20 decembrie 2015, în rezultatul atacului tâlhăresc asupra stației SAC-027 „Lukoil” situată pe str. Chișinăului, or. Hâncești, a fost sustrasă suma de 2 519 lei (f.d. 24, Vol. I);*
- *raportul de expertiză medico-legală nr. 395-D din 24 decembrie 2015 (f.d. 87-89, Vol. I);*
- *procesul-verbal de ridicare a obiectului din 21 decembrie 2015 (f.d. 93, Vol. I);*
- *procesul-verbal de examinare a obiectului din 21 decembrie 2015 (f.d. 94-96, Vol. I);*
- *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13 aprilie 2016 (f.d. 99-103, Vol. I);*
- *procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului din 13 aprilie 2016 (f.d. 125-127, Vol. I);*
- *procesul verbal de ridicare a obiectului din 15 aprilie 2016 (f.d. 128-130, Vol. I);*
- *procesul-verbal de examinare a obiectului - telefonul mobil de model „Lenovo A369i” din 15 aprilie 2016 (f.d. 131-132, Vol. I);*
- *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22 aprilie 2015 (f.d. 137-139, Vol. I);*

Astfel, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe conform prevederilor art. 95, 101 Cod de procedură penală prin prisma admisibilității, relevanței și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședințelor de judecată atât în instanța de apel cât și în fond, a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Costin Nicolae încadrarea juridică corectă și anume art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e) și f) Cod penal.

Cât privește individualizarea pedepsei penale aplicate inculpatului Costin Nicolae, instanța de apel a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de trai ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Mai mult, instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele invocate de către apărător, privind aplicarea unei pedepse neprivative de libertate inculpatului (aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei sub formă de închisoare în baza art. 90 Cod penal), deoarece, conform prevederilor art. 79 Cod penal, stabilirea pedepsei sub limita minimă sau a unei pedepse mai blânde, care nu este prevăzută în sancțiunea articolului corespunzător din Codul penal, în baza căruia este încadrată infracțiunea, se admite luând numai în considerare personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor excepționale, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea infracțiunii.

Astfel, se înțelege că la aplicarea art. 79 Cod penal, trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului.

Împrejurările obișnuite sunt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale. Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate - I, II, persoana cu dezabilitați severe și accentuate, merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră).

Căința sinceră a inculpatului Costin Nicolae, caracteristica pozitivă de la locul de trai, restituirea prejudiciului nu pot fi considerate ca circumstanțe excepționale, mai mult acestea au fost luate în calcul la aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală.

Cât privește aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de apel a constatat că este rațional ca inculpatul să execute real termenul pedepsei stabilite, deoarece analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei,

rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Referitor la stabilirea modului și măsurii de pedeapsă aplicată inculpatului Costin Nicolae, instanța de apel a indicat că, prima instanță a ținut cont de faptul că infracțiunea prevăzută la art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal, este una gravă săvârșită cu intenție, din interese materiale, care prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 6 la 10 ani.

Astfel, modalitatea de executare a pedepsei aleasă de către prima instanță în privința inculpatului, este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse și atitudinea inculpatului până la comiterea infracțiunii și după comiterea infracțiunii.

Mai mult, instanța de apel a menționat că, prima instanță motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpatului și, în așa mod, corect a concluzionat că, atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Moraru Diana în numele inculpatului Costin Nicolae, în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea hotărârilor anterioare, rejudecare cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub limita prevăzută de legea penală și anume 5 ani închisoare, iar în temeiul prevederilor art. 90 Cod penal, a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei penale pe un termen de probațiune de 5 ani.

Recurentul menționează că, instanțele anterioare nu au ținut cont de principiile individualizării pedepsei penale, de circumstanțele excepționale, caracteristica pozitivă la locul de trai și că inculpatul este la prima abatere de la legea penală.

Totodată, apărătorul a indicat că, o pedeapsă echitabilă în cazul dat ar presupune aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 79 și 90 Cod penal, deoarece inculpatul se căiește de cele comise, a reparat prejudiciul material și moral cauzat prin infracțiune.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Moraru Diana în numele inculpatului Costin Nicolae, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii contestate, menționând că instanța corect nu a constatat careva abateri procesual-penale, iar termenul și categoria de

pedeapsă au fost stabilite în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, precum și de efectele acestora.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

În speță, Colegiul penal precizează că, avocatul Moraru Diana în numele inculpatului Costin Nicolae invocă temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dar din textul recursului reiese că acesta nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanțele anterioare, temei prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10 Cod de procedură penală.

Însă, Colegiul penal constată că, nici unul din prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorii de drept care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal reține că, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Instanța de recurs precizează că, recurentul referindu-se la pct. 6 din norma menționată, indică de fapt că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, însă fără a-și argumenta motivul invocat.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la menținerea sentinței instanței de fond, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99 - 101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă prin prisma pertinenței, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu au confirmat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Colegiul penal menționează că, în conformitate cu art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect și cu referire la argumentele din recurs, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1. din prezenta decizie, denotă că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, recursul este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei. Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Cât privește argumentul apărării precum că, instanțele anterioare nu au luat în calcul circumstanțele excepționale și eronat nu au aplicat inculpatului o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege, Colegiul penal conchide că, instanța de apel

corect a indicat că, inculpatul a comis o infracțiune gravă, iar căința sinceră, restituirea prejudiciului material, prima abaterea de la legea penală și caracteristica pozitivă de la locul de trai sunt împrejurări obișnuite cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale, mai mult ca atât că unele din ele au fost luate în calcul la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, chiar dacă art. 79 Cod penal, este o normă ce constituie o excepție de la regula generală stabilită la art. 75 alin. (1) Cod penal, totuși la baza aplicării pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege, sunt atât criteriile generale de individualizare, care au un caracter special, cât și circumstanțele legate de aceste criterii, inclusiv circumstanțele atenuante care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei.

Astfel, instanțele anterioare corect în urma analizei minuțioase a materialelor cauzei cât și personalitatea inculpatului, nu au aplicat o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e), f) Cod penal.

Mai mult, Colegiul penal susține că, alegerea modalității aplicării pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege, rămâne la discreția instanței de judecată, însă, în procesul alegerii uneia din aceste modalități, instanța de judecată trebuie să țină cont de gradul influenței circumstanțelor excepționale asupra micșorării esențiale a gravității faptei, a consecințelor ei, precum și asupra micșorării pericolului persoanei infractorului.

La fel, Colegiul penal susține poziția instanței de apel care a constatat că, este rațional ca inculpatul să execute real termenul pedepsei stabilite, or instituția suspendării executării pedepsei penale, nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este în drept să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Ca urmare, Colegiul penal conchide că, temeiurile indicate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Moraru Diana în numele inculpatului Costin Nicolae, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții

de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui **Costin Nicolae XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la **13 septembrie 2017**.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan